

**ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА РОБОТА НА ЗАСАДАХ ХОРТИНГУ
В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ**

Актуальність. Одним із основних завдань, визначених Законом України „Про дошкільну освіту“, є: збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини. У статті 11 зазначено, що дошкільний навчальний заклад забезпечує реалізацію права дитини на здобуття дошкільної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту. Дошкільний навчальний заклад: створює безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечує їх дотримання; формує у дітей гігієнічні навички та основи здорового способу життя, норми безпечної поведінки; сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, розумовому, психологічному і фізичному розвитку дітей тощо [3].

У Законі України „Про охорону дитинства“ в статті 2 записано, що законодавство про охорону дитинства ґрунтується на Конституції України (254к/96-ВР), Конвенції ООН про права дитини (995/021), міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і складається з цього Закону, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у цій сфері. Завданням законодавства про охорону дитинства є розширення соціально-правових гарантій дітей, забезпечення фізичного, інтелектуального, культурного розвитку молодого покоління, створення соціально-економічних і правових інститутів з метою захисту прав та законних інтересів дитини в Україні. У статті 4 „Система заходів щодо охорони дитинства“ в Україні передбачено: забезпечення належних умов для охорони здоров'я, навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності, зростання в сімейному оточенні в атмосфері миру, гідності, взаємоповаги, свободи та рівності тощо [5].

У Законі України „Про фізичну культуру“ в статті 4 „Засади державної політики у сфері фізичної культури і спорту“ зазначено, що державна політика у сфері фізичної культури і спорту ґрунтується на засадах: визнання фізичної культури як важливого чинника всебічного розвитку особистості та формування здорового способу життя; забезпечення безпеки життя та здоров'я осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, учасників та глядачів спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів тощо [4].

На виконання Закону України „Про дошкільну освіту“ розроблено оздоровчий хортинг для дітей дошкільного віку (від 3 до 6 (7) років), що враховує: загальні особливості вікового періоду, характеристики психологічного віку дитини, відмінності хлопчиків і дівчаток, особливості характеру нервової або занадто рухливої дитини, для поліпшення виховної роботи має до застосування відповідно підготовлений і розроблений перелік цікавих художніх творів, творів образотворчого мистецтва, дитячий музичний репертуар, репертуар спортивних ігор, ігор-забав, театралізацій, навчально-методичні посібники та іншу літературу. У застосуванні фізичних вправ системи хортингу для дошкільних навчальних закладів беруться до уваги: вікові можливості дитини; завдання розвитку; організація життєдіяльності та допоміжні умови тощо [2].

Отже, фізичне виховання дошкільників – одне з найважливіших напрямів сучасної дошкільної освіти. Його пріоритетність визначається чинними нормативно-правовими документами: Законами України „Про дошкільну освіту“, „Про охорону дитинства“, „Про фізичну культуру“ та ін. та хортингом – національним видом спорту України.

Мета статті – опис практичної діяльності ДНЗ № 550 м. Києва щодо проведення фізкультурно-оздоровчої роботи на засадах хортингу.

Виклад основного матеріалу практичного дослідження. У фізичному розвитку дітей ДНЗ № 550 орієнтується: на об'єднання зусиль педагогів і сім'ї щодо охорони життя, збереження і зміцнення дитячого здоров'я, підвищення опорності організму

негативним чинникам зовнішнього середовища, формування у дітей системи уявлень про власний організм, здоровий спосіб життя, на засоби ефективного впливу на стан здоров'я і фізичного розвитку, на засвоєння життєво важливих рухових умінь і навичок, фізичних якостей малят, а також на оптимізацію рухової активності дошкільників у процесі організації їхньої життєдіяльності. Реалізація даної мети вирішується розв'язанням комплексу наступних завдань:

Оздоровчі завдання:

1. Охорона життя та зміцнення здоров'я дітей.
2. Формування правильної постави та розвиток усіх груп м'язів.
3. Підвищення рівня стійкості організму до впливу несприятливих чинників навколишнього середовища.
4. Спонування дітей до самостійного використання добре знайомих видів і способів загартування вдома і в дитячому садку.

Освітні завдання:

1. Формувати уявлення про своє тіло, про необхідність збереження свого здоров'я.
2. Опанувати різні життєнеобхідні рухи – ходьби, бігу, стрибків, лазіння.
3. Збільшувати запаси рухових навичок і вмінь за рахунок розучування спортивних вправ й ігор із елементами спорту.
4. Формувати культурно-гігієнічні навички.
5. Розширювати знання дітей про розмаїття фізичних і спортивних вправ.

Виховні завдання:

1. Розвивати у дітей інтерес до різних видів рухової діяльності (навчальної, ігрової, трудової тощо).
2. Підвищувати рівень довільності дій дітей.
3. Розвивати у дітей наполегливість і витримку при досягненні мети, прагнення до якісного виконання рухів.
4. Розвивати доброзичливі відносини з однолітками в процесі спільної рухової діяльності.
5. Виховувати любов до спорту.
6. Формувати позитивні моральні та вольові риси характеру.

Сукупність організаційних форм роботи, які впроваджуються в освітній процес, становлять: заняття з фізичної культури (проводяться двічі на тиждень за загальним розкладом занять у приміщенні або на майданчику (у період із квітня по жовтень за належних погодних умов і тричі на тиждень під час прогулянок); фізкультурно-оздоровчі заходи (ранкова гімнастика, гімнастика після денного сну, фізкультхвилинка, фізкультпаузи, загартувальні процедури); різні форми організації рухової активності у повсякденні (заняття фізичними вправами на прогулянках, фізкультурні свята та розваги, дитячий туризм, рухливі ігри, самостійна рухова діяльність, Дні та тижні здоров'я, індивідуальна робота з фізичного виховання).

При проведенні різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи педагоги закладу дотримуються рекомендацій щодо їх тривалості, насиченості динамічним компонентом, враховують індивідуальні показники стану здоров'я, самопочуття дітей.

У садочку здійснюється повний комплекс оздоровчо-загартовуючих заходів.

Традиційні: ходіння босоніж улітку по скошеній траві, камінцях; гігієнічні водні процедури; гімнастика пробудження; масаж рефлекторних зон стопи, використовуючи „доріжки здоров'я“; проведення дотикового масажу; вправи на формування правильної постави; гімнастика для очей; пальчикова гімнастика; масаж долоньок горіхами, каштанами; повітряні процедури; вітамінотерапія: вживання в їжу часнику, цибулі, фруктів, овочів.

Нетрадиційні: ароматерапія; фітотерапія; дихальна гімнастика; психокорекція (казкотерапія, кольорова терапія, сміхотерапія, психогімнастика).

Загартовування є обов'язковою складовою здорового способу життя. Загартовувати – значить зробити організм фізично й морально міцним, стійким, витривалим. Основні засоби загартовування: повітря, сонце, вода, ходіння босоніж,

самомасаж. Загартовування має стати невід'ємною часткою режиму дня дитини. Основними компонентами режиму дня є: сон; перебування на свіжому повітрі (прогулянки); ігрова діяльність; заняття; відпочинок; вживання їжі; особиста гігієна.

Правильним режим дня вважається лише тоді, коли він попереджає розвиток втоми, підвищує загальну опірність організму. У щоденному житті дитини варто використовувати різноманітні оздоровчі технології.

З перших днів приходу у дитячий садок дітей потрібно привчати до правильної постави. Лікувально-корекційна гімнастика – найкращий засіб для виправлення порушень постави.

Корекційна гімнастика при кіфозі (сутулості).

1. Вправа в присіді (дитина повільно присідає, ковзаючи спиною по стінці).
2. Підтягування, піднімаючись на носки.
3. Нахили корпусу вперед із прогинанням спини.
4. Вправа „Ластівка“ (лежачи на животі, руки вздовж тулуба, відірвати ноги від підлоги).
5. Вправа „Човник“ (лежачи на животі, руки відвести назад, ноги відірвати від підлоги, погойдатися на животі).
6. Вправа „Рибка“ (лежачи на животі, руки в замок ззаду, відірвати ноги від підлоги).
7. Стоячи на колінах, руки ззаду в замок, відводити руки назад до зведення лопаток.
8. Лежачи на животі, руки зігнуті в ліктях під підборіддям, підніматись на руках.

Корекційна гімнастика при сколіозі (боковому викривленні хребта).

1. Підтягування рук вгору, пальці в замок.
2. Нахили вперед із прогнутою спиною.
3. Присідання з прямою спиною.
4. Вправа „Човник“ (лежачи на животі, руки відвести назад, ноги відірвати від підлоги, погойдатися на животі).
5. Вправа „Велосипед“ (лежачи на спині, імітувати їзду на велосипеді).
6. Вправа „Кішка“ (дитина, стоячи на колінах і спираючись на руки, вигинає спину дугою).
7. Вис на гімнастичній драбині обличчям до стінки.
8. Лежачи на животі, витягуватись, тримаючись за гімнастичну драбину.
9. Потягування, лежачи на спині та животі.
10. Вправа „Маятник“ (погойдування тулуба ліворуч, праворуч).
11. Сидячи у позі „лотос“ дотягнутися правим ліктем до лівого коліна і навпаки.
12. Лежачи на спині, розвести руки по підлозі, утворивши коло.

Корекційна гімнастика при лордозі (сідлоподібна спина).

1. Підтягування рук вгору.
2. Нахили вперед із захопленням руками гомілковостопних суглобів (руки, ноги прямі).
3. Вправа „Велосипед“ (лежачи на спині, імітувати їзду на велосипеді).
4. Навперемінне згинання ніг у колінах із підтягуванням до голови.
5. Лежачи на спині, руки за голову, піднімати прямі ноги вгору.
6. Вис на гімнастичній драбині обличчям до стінки.
7. Лежачи на спині, руки зігнуті в ліктях на рівні грудей, підніматись на лікті, голову опустивши вниз.

Корекційна гімнастика при плоскостопості.

В окремих випадках використовують масаж стоп і гомілок.

1. Колові обертання стоп.
2. Згинання, розгинання стоп.
3. Захоплення дрібних предметів пальцями ніг.
4. Ходьба та присідання на носках.
5. Кочення стопами палиці (поперек).
6. Ходьба по палиці „ялинкою“.

7. Стіжка та ходьба на зовнішніх сторонах стопи.
8. Бокові повороти стоп.
9. Ходьба на носках і п'ятках.
10. Стрибки на носках, просуваючись уперед.
11. Стрибки зі скакалкою.

Сьогодні модно вживати поняття „здоров'язбережувальні технології“. Популярними інноваційними оздоровчими технологіями в ДНЗ є: фітболгімнастика, вправи на тренажерах, ритмічна та художня гімнастика, гімнастика ушу, пальчикова гімнастика (вправи, ігри, картинки), дихальна та звукова гімнастика, гімнастика для м'язів очей, імунна гімнастика, психогімнастика (вправи, етюди, пантоміми) тощо.

Традиційними в нашій дошкільній установі стали спортивні свята разом із батьками „Тато, мама, я – спортивна сім'я“, участь батьків у роботі спортивних гуртків: „Весела аеробіка“, „Хатха-йога“ – цікаво та корисно“, тренінгові заняття з використанням спортивних і зміцнювальних вправ для батьків. У батьківських куточках кожної групи висвітлюється інформація про особливості фізичного та психічного розвитку дітей різного віку, про особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми даної вікової групи. В осінній період проводиться *тиждень фізкультури*.

Тиждень фізкультури (старша група).

Девіз: „Здорова дитина – здорова родина, здорова родина – щаслива країна“.

Мета: формування у дітей дошкільного віку уявлень про здоровий спосіб життя, валеологічний світогляд; викликати емоційно-позитивне відношення до гри, до змагань, до занять спортом (хортинг), прогулянок на природі; залучення батьків до занять спортом і дбайливе ставлення до власного здоров'я.

План проведення тижня фізкультури

Стінгазета: „Хортинг – національний вид спорту України“.

День „Чистюль“ (понеділок).

Девіз: „Чистота – успіх здоров'я!“

Ранок.

1. Ранкова гімнастика „Лікар Айболить“ (вихователі, інструктор із фізичної культури).
2. Дидактичні ігри: „Я охайний, я здоровий“ (прибирання дітей в особистій шафі) (вихователі); „Навчимо ляльку правильно мити руки“ (вихователі).
3. Сюжетне інтегроване заняття з валеології та фізкультури з використанням нетрадиційного обладнання „Чистота – запорука здоров'я“ (інструктор із фізичної культури).

Прогулянка.

1. Бесіда з дітьми на тему: „Як були одягнені українські діти у XVIII столітті“ (вихователі).
2. Рухливі та українські народні ігри: „Мисливець і зайці“, „Переліт птахів“, „Совушка“, „Друзі городу“, „Рибаки і рибки“, „Ми веселі дітки“ (вихователі, інструктор із фізичної культури).

II половина дня

1. Гімнастика пробудження після денного сну.
2. Віночок українських народних ігор на свіжому повітрі (інструктор із фізичної культури, вихователі): „Горіхи“, „Яструб“, „Шевчик“.
3. Читання творів: „Лесина пісня“ (Євгеній Білоусов), „Тьотя Бегемотя“ (Юрія Бедрика) (вихователі).
4. Поради старшої медичної сестри для батьків „Як зміцнити імунітет дитини вдома“.

День „У садочок за здоров'ям“ (вівторок).

Девіз: „У здоровому тілі – здоровий дух!“

Ранок.

1. Читання та аналіз віршів-повчалочок (вихователі).
2. Ранкова гімнастика „Лікар Айболить“ (вихователі, інструктор із фізичної культури).
3. Бесіда з дітьми на тему: „Будьте здорові діти“ (вихователі).
4. Музична розвага: „Відомі пісні про здоров'я“.
5. Слухання музики П. І. Чайковського „Лялька захворіла“ (музичний керівник).

Прогулянка.

1. Бесіда з дітьми на тему: „Як зародився хортинг – національний вид спорту України“ (вихователі).
2. Віночок українських народних ігор на свіжому повітрі (інструктор із фізичної культури, вихователі): „Павучок“, „Ворони“, „Журавель“, „Мишка і котик“.
3. Трудова діяльність: трудові доручення – прибирання території ігрової зони.

II половина дня.

1. Гімнастика пробудження після денного сну.
2. Гурткова робота „Малютко-здоров’ятко“ згідно плану (керівник гуртка, вихователі).
3. Ігрова діяльність: дидактична гра „Оленка захворіла“, сюжетно-рольова гра „Лікарня“.
4. Консультація вихователя з батьками „Наші охайні малюки“.

День „Ми веселі дітлахи“ (середа).

Девіз: „Я вдома і в садку з фізкультурою дружу!“

Ранок.

1. Ранкова гімнастика з повітряними кульками.
2. Розучування пальчикової гімнастики (вихователі).
3. Заняття з фізкультури з використанням нестандартного обладнання та нетрадиційної форми оздоровлення (фітотерапії) за сюжетом казки К. Чуковського „Федорине горе“.

Прогулянка.

1. Бесіда з дітьми на тему: „Декларація хортингу – національного виду спорту України“ (вихователі).
2. Спортивні естафети: „Усією групою на старт“ (інструктор із фізичної культури, вихователі).
3. Визначення жеттевої ємності легень (ЖЄЛ) (інструктор із фізичної культури, вихователі).

II половина дня.

1. Гімнастика пробудження після денного сну.
2. Ходьба босоніж по „Чарівні сонечка“.
3. Заняття-гра: „Овочі та фрукти – наші помічники“.
4. Віночок українських народних ігор на свіжому повітрі (інструктор із фізичної культури, вихователі): „Довга лоза“, „Блоха“.

День „Хортинг – національний вид спорту України“ (четвер).

Девіз: „Хортинг – на добрі справи!“

Ранок.

1. Ранкова гімнастика з гімнастичними палицями.
2. Вивчення та аналіз вірша „Український хортинг“ (вихователі).
3. Спортивне патріотично-виховне свято „На світі є одна Україна!“

Прогулянка.

1. Бесіда з дітьми на тему: „Успіх і скромність – філософія хортингу“ (вихователі).
2. Спортивні естафети: „Ми – діти козацького роду“ (інструктор із фізичної культури, вихователі).
3. Малюнок на асфальті (на аркуші): „Хортинг – це українське“ (вихователі).

II половина дня.

1. Гімнастика пробудження після денного сну.
2. Вивчення комплексу вправ дихальної гімнастики для дітей.
3. Читання оповідання: „Хто такий Хортишек?“
4. Виховна година на тему: „Ми українці, ми за українське“: запитання – відповідь; естафета; загадки; естафета; українські народні прислів’я, приказки; естафета (інструктор із фізичної культури, вихователі).
5. Консультація вихователя з батьками „Хортинг – сила і честь“.

День „Ми веселі дітлахи“ (п’ятниця).

Девіз: „Весела думка – половина здоров’я!“

Ранок.

1. Ранкова гімнастика з повітряними кульками.

2. Бесіда-заняття про смачну, здорову та корисну їжу (про користь вітамінів) (вихователі).
3. Вірші, загадки, прислів'я та приказки про овочі, фрукти, вітаміни. „Де ховаються вітаміни?“ (вихователі).

Прогулянка.

1. Екскурсія до фруктового саду: „Маленькі туристи збираються в похід“.

II половина дня.

1. Гімнастика пробудження після денного сну.
2. Букет лікарських рослин (психогімнастика, етюди, ігри, вправи на медитацію) (вихователі).
3. Спортивна розвага „Сильні та спритні“ (з елементами хортингу).
4. Консультація інструктора з фізичної культури з батьками: „Спорт – це запорука здоров'я дошкільнят“.

**Орієнтовне календарне планування Дня здоров'я (старша група)
За програмою „Стежинки у Всесвіт“ („Дитина в дошкільні роки“).
Девіз дня: „Ми малята спритні, дужі, до здоров'я не байдужі“.**

№ п/п	Форми, методи, засоби освітньої роботи з дітьми	Місце в режимі дня	Форма організації дітей	Хто планує і проводить	Відмітки про виконання
1	Провести ранкову гімнастику з дітьми (гра „Поїзд“, пісня-гра „Буги-вуги“). <i>Програмні завдання:</i> продовжувати вчити дітей рухатися відповідно до характеру музики, відображати образи, імітаційні рухи.	ранковий прийом	фронтальна	інструктор із фізкультури	
2	Провести бесіду на тему: „Чистота та охайність“. <i>Програмні завдання:</i> закріпити в дітей уявлення про своє тіло, продовжувати формувати культурно-гігієнічні навички.	ранкові години	індивідуально-підгрупова	вихователь	
3	Розглянути з дітьми альбом „Види спорту“. <i>Програмні завдання:</i> розширити уявлення дітей про спорт, види спорту; продовжувати вчити правильно називати види спорту, спортивний інвентар; продовжувати виховувати інтерес до спорту, спортивних ігор.	ранкові години	індивідуально-підгрупова	інструктор із фізкультури	
4	Провести заняття-тренінг із валеології і БЖД: „Коли цукерка буває несмачна“. <i>Програмні завдання:</i> продовжувати формувати уявлення у дітей про необхідність збереження свого здоров'я, сформувані уявлення про зв'язок ваги тіла, здоров'я з кількістю та якістю їжі; навчати дітей правил безпечної поведінки, якщо чужі та незнайомі люди пропонують ласощі. <i>Методи і прийоми:</i> розігрування життєвих ситуацій, гра-перевірка.	1 половина дня	фронтальна	вихователь	
5	Провести комплексне заняття (фізкультура + валеологія). <i>Програмні завдання:</i> розучити нові вправи на гімнастичній лаві (стоячи на гімнастичній лаві підніматись на носки, повертатись навколо себе з різними положеннями рук; стояти на одній нозі (друга відведена назад, руки в сторони) впродовж 20-40 с; крутитись парами, тримаючись за руки, зі зміною темпу. В грі „Боулінг“ вчити кидати м'яч знизу для вибивання кеглів із лінії. Закріпити поняття про людину, будову її тіла, частини тіла, деякі зовнішні та внутрішні органи.	1 половина дня	фронтальна	інструктор із фізкультури	

6	Під час прогулянки провести: ігри-атракціони: „Вудочка“, „Кидай влучно“; ігри з елементами спорту „Боулінг“, футбол; мінізаняття з дітьми, які мають високі показники в руховій сфері, та з тими, хто відстає (вправи „Школи м'яча“); рухливі ігри: „Мишоловка“, естафета „парами“, „Веретено“. Організувати самостійну рухову діяльність дітей (рухливі ігри за бажанням, ігри з м'ячами та скакалками).	перша прогулянка	фронтальна індивідуальна підгрупова	вихователь, інструктор із фізкультури	
7	Провести рухливу гру з інтелектуальним навантаженням „Істівне-неістівне“. <i>Програмні завдання:</i> активізувати знання дітей про продукти харчування, формувати культуру харчування, тренувати навички бігу, розвивати спритність, витривалість, швидкість реакції.	ранкові години перша і друга прогулянка	підгрупова	інструктор із фізкультури	
8	Організувати настільну гру з ж-лу „Джміль“ на тему: „Щоб помічники не стали ворогами“.	ранкові години друга половина дня	підгрупова	вихователь	
9	Провести фрагмент гри-драматизації (за казкою К. Чуковського „Лікар Айболить“. <i>Програмні завдання:</i> збагачувати уявлення дітей про чинники здоров'я, виховувати зацікавленість, потребу в здоровому способі життя; формувати розуміння необхідності в лікуванні та наданні допомоги хворому.	друга половина дня	індивідуально-підгрупова	вихователь	
10	Провести хвилинки-здоровинки (горіховий масаж, ароматерапія).	упродовж дня	фронтальна	інструктор із фізкультури	
11	Організувати дискотеку на свіжому повітрі.	друга прогулянка	фронтальна	вихователь, інструктор із фізри	

План свят, розваг, тематичних занять спортивного циклу

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні
1.	Спортивна розвага „Сюрпризіада“	вересень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
2.	Дозвілля „Королівство чарівних м'ячів“	жовтень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
3.	Спортивне свято: „Стежинами здоров'я“, „Ми діти землі української“	листопад	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
4.	Розвага „Виховуємо здорову дитину“	грудень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
5.	Дозвілля „Сильні, спритні та сміливі“	січень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
6.	Дозвілля „Вітівки Снігової баби“	лютий	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
7.	Спортивне свято „Тато, мама, я – українська сім'я“	березень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
8.	Розвага „Весну зустрічаємо, стрибаємо та граємо“	квітень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. керівник
9.	Спортивне дозвілля „Подорож із сонячним промінчиком“	травень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. керівник
10.	День здоров'я	щомісяця	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
11.	Тижні фізкультури	січень, квітень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер
12.	Тиждень „Гармонія руху“	жовтень	інстр.фіз.вих, вихователі, муз. кер

Робота з батьками та педагогічним колективом

№ п/п	Вид роботи	Термін виконання	Відповідальні
1.	Консультація для педагогів: „Можливості застосування казкотерапії в процесі фізичного виховання та оздоровлення дітей“. Виступ на батьківських зборах: „Особливості організації фізичного виховання в ДНЗ“. Гурткова робота „Малютко-здоров'ятко“.	вересень	інструктор із фізичного виховання
2.	Бесіда за круглим столом: „Фізичне виховання в сучасних умовах – нестандартний підхід“	жовтень	інструктор із фізичного виховання
3.	Порадник для батьків: „Ігри для розвитку рухових навичок“.	листопад	інструктор із фізичного виховання
4.	Порадник для вихователів: „Правила організації загартування – запорука здоров'я дитини“.	грудень	інструктор із фізичного виховання
5.	Консультація для батьків: „Норми розвитку рухової активності дітей від 3 до 5 років“.	січень	інструктор із фізичного виховання
6.	Порадник для батьків і вихователів: „Які умови слід створити для вдосконалення рухової активності дітей“.	лютий	інструктор із фізичного виховання
7.	Консультація для педагогів: „Що таке година здоров'я“.	березень	інструктор із фізичного виховання
8.	Консультація для батьків: „Нетрадиційне загартування в ДНЗ“.	квітень	інструктор із фізичного виховання
9.	Бесіда: „Формування в дітей дошкільного віку свідомого ставлення до власного здоров'я“.	травень	інструктор із фізичного виховання

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок – 3-те вид., стер. – Суми : Університетська книга, 2011. – 428 с.
2. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К.: Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
3. Закон України „Про дошкільну освіту“ [Електроний ресурс]. – Режим доступу : <http://razom.znaimo.com.ua/docs/1124/index-29680.html>.
4. Закон України „Про фізичну культуру і спорт“ [Електроний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
5. Закон України „Про охорону дитинства“ [Електроний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
6. Навчально методичний кабінет [Електроний ресурс]. – Режим доступу : <http://ped-kopilka.com.ua/>.

REFERENCES

1. Vilchkovskii, E. S., & Kurok, O. I. (2011). *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia ditei doshkilnoho viku* [Theory and methods of physical education of preschool children]. Sumy: universytetska knyha.
2. Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh – natsionalnyi vyd sportu Ukrainy* [Horting – A National Sport of Ukraine]. Kyiv: Palyvoda A. V.
3. *Zakon Ukrainy „Pro doshkilnu osvitu“* [The law of Ukraine „On preschool education“]. Retrieved from <http://razom.znaimo.com.ua/docs/1124/index-29680.html>.
4. *Zakon Ukrainy „Pro fizychnu kulturu i sport“* [The law of Ukraine „About physical culture and sport“]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.
5. *Zakon Ukrainy „Pro okhoronu dytynstva“* [The law of Ukraine „On protection of childhood“]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
6. *Navchalno metodychnyi kabinet* [Educational methodical office]. Retrieved from <http://ped-kopilka.com.ua/>.

Катерина Дмитренко. Фізкультурно-оздоровча робота на засадах хортингу в дошкільному навчальному закладі.

У статті „Фізкультурно-оздоровча робота на засадах хортингу в дошкільному навчальному закладі“ описується практична діяльність дошкільного навчального закладу № 550 м. Києва щодо проведення фізкультурно-оздоровчої роботи із залученням як виховних, так і технічних прийомів хортингу. Автор стверджує, що фізичне виховання дошкільників – одне з найважливіших напрямів сучасної дошкільної освіти. Його пріоритетність визначається чинними нормативно-правовими документами: Законами України „Про дошкільну освіту“, „Про охорону дитинства“, „Про фізичну культуру“ та ін., а також хортингом – національним видом спорту України. В роботі описано: план проведення тижня фізкультури (старша група) під девізом: „Здорова дитина – здорова родина, здорова родина – щаслива країна“; орієнтовне календарне планування Дня здоров'я (старша група); плани свят, розваг, тематичних занять спортивного циклу; роботу з батьками та педагогічним колективом.

Ключові слова: Закони України „Про дошкільну освіту“, „Про фізичну культуру“, „Про охорону дитинства“; хортинг, національний вид спорту України, фізкультурно-оздоровча робота, дошкільний навчальний заклад, українські народні ігри, спортивні свята, народні прикмети, приказки, прислів'я, загадки, здорова дитина, здорова родина, щаслива країна.

Kateryna Dmytrenko. Sports and recreation activities on the basis of Horting in preschool educational institutions.

Infant school No. 550 (Prospect Grigorenko, 20 b, Kyiv, Ukraine).

The article „Sports and recreation activities on the basis Horting in preschool educational institutions“ describes practical work in the infant school No.550 in Kyiv on conduction of sports and recreation activities involving both educational and fighting techniques of Horting. The author argues that physical education of preschool children is one of the most important directions of modern preschool education. Its high priority is determined by the current legal documents, such as the Law of Ukraine „On Pre-School Education“, the Law „On Protection of Childhood“, the Law „On Physical Culture“ etc., as well as in the statutory documents of Horting that is Ukrainiannational sport. The article provides a plan for organisation of the physical culture week (for children of senior group) under the slogan: „Healthy children – healthy family, healthy family – happy country“, as well as the timing schedule for conduction of the „Day of health“ (also for children of senior group) and scenarios for events, entertainments, thematic sports lessons and workshops for the parents and teaching staff.

Key words: Law of Ukraine „On Pre-School Education“, the Law „On Physical Culture“, the Law „On Child Protection“, horting, national sport of Ukraine, sports and recreation activities, pre-school, Ukrainian folk games, sports holidays, folk sayings, proverbs, riddles, healthy baby, healthy family, happy country.

Катерина Дмитренко. Фізкультурно-оздоровительная работа на принципах хортинга в дошкольном образовательном заведении.

В статье „Фізкультурно-оздоровительная работа на принципах хортинга в дошкольном образовательном заведении“ описывается практическая деятельность дошкольного учебного заведения № 550 г. Киева по проведению физкультурно-оздоровительной работы с привлечением как воспитательных, так и технических приёмов хортинга. Автор утверждает, что физическое воспитание дошкольников – одно из важнейших направлений современного дошкольного образования. Его приоритетность определяется действующими нормативно-правовыми документами: Законами Украины „О дошкольном образовании“, „Об охране детства“, „О физической культуре“ и др., а также хортингом – национальным видом спорта Украины. В работе описаны: план проведения недели физкультуры (старшая группа) под девизом: „Здоровый ребенок – здоровая семья, здоровая семья – счастливая страна“; ориентировочное календарное планирование Дня здоровья (старшая группа); планы праздников, развлечений, тематических занятий спортивного цикла; работа с родителями и педагогическим коллективом.

Ключевые слова: Законы Украины „О дошкольном образовании“, „О физической культуре“, „Об охране детства“; хортинг, национальный вид спорта Украины, физкультурно-оздоровительная работа, дошкольное учебное заведение, украинские народные игры, спортивные праздники, народные приметы, поговорки, пословицы, загадки, здоровый ребенок, здоровая семья, счастливая страна.